

Mismunur millum palestínarar og jøðar í Ísrael

Siðani tann ísraelski státturinn var grundlagdur, hefur tann palestínski minnilutinn í Ísrael verið settur andlit til andlit við það sionistiska kúgingarvaldið.

Mótstöðan móti hesum kúgingarpolitikki er vaksandi. Í dag hava palestínararnir skipað seg í sínar egnu felagsskapir. Teir palestínsku felagsskapirnir leggja stórsta dentin á fjóldararbeiðið, t.v.s. arbeiðsdagur, har roynt verður at bota um ta vánaligu stóðu, tær palestínsku bygdin eru í. Hetta kemst av vantandi almennum veitingum frá ísraelskari siðu. Hesar felagsskapir eiga eisini æruna av tí vaksandi politiska medvitinum millum palestínarar í Ísrael. Hetta politiska metvit, hefur fært til, at mótstöðan alt meir og meir er vorðið eitt frælsisstríð, tengt til það frælsisstríð, ið PLO ferir.

Hald lagt á palestínska jörð

Palestínska frælsisstríðið í Ísrael er bygt á teir 150.000 palestínarar, ið vóru verandi í Ísrael eftir stovnstetingina av statinum. Hesar vóru samlaðar í Galilea — tí norðasta partinum av Palestina.

Eftir ST-sundurbýtingarætlanini frá 1947 skuldi Galilea hoyra til tann palestínska statin, men undir krignum í 1948–49 var hesin parturin hertikin av Ísrael.

Um hetta mundið livdu umleið 75% av palestínarunum av jarðarbrúki, men er hetta livsgrundarlagið við tíðini máa burtur.

Í dag hefur ísraelski staturin lagt hald á 95% av palestínsku jörðini, undir ávísing til jarðarlóg um ognartøku av jörð. Henda lóg heimilastatunum millum annað at ognartaka jörð, sum palestínarar, sum eru flyddir undan hersetingini, eiga. Eisini er ein hernaðarmyndugleiki, sum til eina og hverja tíð kann leggja hald á palestínska jörð, undir ávísing til verju av landsins trygg-leika. Henda jörð verður fyri stóran part nýtt til kibbutzir og onnur jarðarbrúk, ið eru grundulurnar undir ísraelska statinum.

Í dag bugva 600.000 palestínarar í Ísrael, sum

er umleið 17% av samlaða fólkatilinum. Ísraelski jarðarpolitikkurin hefur fært til, at palestínarar noyðdist at flýggja til landsbygdin — jarðarleysir.

Ein palestínski landsbygd

Landsbygdin um al-Fahm er eitt gott dømi um, hvussu palestínarar í Ísrael verða diskrimineraðir.

Um al-Fahm, ið liggur í Galilea, nær Vestara Aarbakka, er við sinum 22.000 íbúgvum stórsta landsbygd í Ísrael. Økið í Galilea er eitt gróðrarríkt lendi.

Adrenn 1948 hoyrði eitt 140 km² stórt jarðarøki upp í Um al-Fahm. Í dag er hetta økið minnað til 15 km².

Nakrar fáar kilometrar frá Um al-Fahm liggur kibbutzin Megiddo, ið er bygd á toftirnar hjá palestínsku landsbygdini Lajun. Mismunurin millum hesar báðar landsbygdir er sera sjónskur.

Umframt at hava tikið so at siga alla jörðina frá palestínarunum, hefur sionistiska stýrið sett býarmark fyri Um al-Fahm. Hetta mark ger, at tað er ógjörlikt hjá palestínarunum at fáa grundstykki til bygging av sethúsum. Hóast hetta, er palestínararnir kortini byrjaðir at byggja sethúsuttan fyri bygdamarkið, við tí ábyrgdarvanda at húsini kunnu verða rivin niður.

Tann veruligi tankin aftan fyri hesa lóg um Bygdarmark er, at ísraelsku myndugleikarnir kunnu nokta figgarligan stuðul til hesa «ólógligu» bygging.

Í kibbutzunum er tilik lóg ikki galdandi. Her er ikki vatntrot og íbúðarneyð. Palestínski jörð verður nýtt til bygging av svimji- og ítróttarhallir.

Mismunur í státsstuðli

Tær sosíalu umstøðurnar í teimum palestínsku landsbygdunum, eru út av lagi vánalagar, orsakað av torvandi státsstuðli. Teir ísraelsku myndugleikarnir vilja ikki góðtaka landsbygdin sum býr. Hetta viðførir at tær bert fáa 10% í státsstuðli av tí, ið ein jødiskur býur fær,

hóast palestínarar gjalda eins nógv í landsskatti.

Sostatt er alt kommunalt arbeiðið merkt av tí vánaligu figgarstöðu kommunurnar eru í. T.d. fekk Um al-Fahm ikki streymveiting fyrr enn í tíðarskeiðnum 1972–76. Her kann verða sammett við kibbutzina MeAmee, har vatn- og streymveitingin var lögð aðrenn íbúgvarnir fluttu inn í 1962!

Ongin peningur fæst til innilokan av kloakkum. Burturkastid frá teimum mongu húsarhaldunum, eru kommunurnar ikki mentar at burturbeina. Avleiðingarnar av hesum eru, at sjúkurlæknar og serstakliga eru tað börnini, ið verða rakt.

22.000 íbúgvir — onki sjúkrahús

Fyri 10 árum síðani var farið undir bygging av einum palestínskum sjúkrahúsi í Um al-Fahm, men ta tann figgarliga veitingin frá almennari siðu tørvaði, var byggingin stöðgað. Tørvurin á hesum sjúkrahúsi — til teir 22.000 íbúgvirnar — er stórur, men her stendur kommunustýrið hjálparleyst.

Tað eru tvær almennar læknavøkur í Um al-Fahm, ið hvør sinum lækna. Tað er innlýsandi, at hetta ikki noktar tørvin, og úrslitið er at íbúgvirnar noyðast at fara til privatlæknar, sum er ógvuliga kostnaðarmikið. Verður havt í huga, at arbeiðarnir gjalda 4% av lønini í sjúkralýgging, so má sigast at ikki verður nógv fingið fyri peningin.

Barnatilskot

Ísraelsk lóg heimilar treytalest barnatilskot til fyrsta og annað barnið hjá øllum ísraelskum familjum. Fyri at fáa tilskot til triðja barnið ella fleiri, krevst at annað av foreldrunum skal hava verið í hernaðartænastu. Aftur her eru palestínarar við sviðið soð, tí teir ikki hava hernaðarskyldu.

Her skal leggjast afturat, at palestínarar ikki sjálvir eru áhugaðir at gera hernaðartænastu í Ísrael. Men tað má sigast at vera diskriminandi at brúka hernaðarskylduna, sum krav fyri at fáa ymisk grundleggjandi rættindi.

Tørvur á skólum

Hóast tað er skúlskylda í Ísrael, so gingi í 1975 einans 75% av palestínskum børnum undir 15 ár í skúla. Hetta skyldast, at ísraelskir myndugleikar ikki vilja játta pening til bygging av skólum. Peningajáttanin til skúlabygging og undirvisingartilfar er stórri til teir jødisku býirnar enn til tær palestínsku landsbygdin.

Tað var trupult at fáa nakað av vitu um skúla- og viddurskiftini í Um al-Fahm, tí lærarnir varaðu seg við at siga sína áskoðan, orsakað av vandanum at verða frakoyrd. Ein lærari hevði longu sitið tvey ár í húsarvarðhaldi. Men fyri at geva eina litla mynd av viddurskiftinum kann nevast, at í skúlnum vit vitjaðu, vóru skúlastovurnar 49 m² og her gingi umleið 40 næmingar.

Alt undirvisingartilfar skal góðtakast av ísraelska kenslumálaráðnum. Avleiðingarnar av hesum eru sjálvandi at lærugreinir, sum palestínska søga og landalæra, eru noktaðar.

Palestínarar — Ísraelsk arbeiðsmegi

Við ísraelska jarðarpolitikkinum er fleirtali av palestínarunum vorðir arbeiðarar, ið eru noyðdir at selja sína arbeiðsmegi til zionistiskar arbeiðskeyparar. Serstakliga er hetta innan byggidnaðin, sum fer fram í teimum jødisku býunum.

Palestínarar hava ikki loyvi at skipa sína egnu fakfelag. Allir arbeiðarar í Ísrael skulu vera limir í Histadrut, sum er ein samskipan av fakfelagsdeildum og stendur fyri sjúkralýggingini og fleir verksmíðum. Tað eru 160.000 palestínarar limir í Histadrut. Frá ísraelsku siðu verður sagt, at orsokin til lønarmunin millum jøðar og palestínarar, at palestínarar eru ófaklærir og tí eru í lægsta lønarstigi!

Tað er ein royndur lutur at teir jødisku býirnar eru bygdar á palestínska jörð, við palestínskari arbeiðsmegi. Uttan hesa eyka arbeiðsmegi hevði tað verið ógjörlikt fyri Ísrael at veri ein hernaðarstátur.

Í Ísrael bugva 600.000 palestínarar, hetta svarar til uml. 17% av samlaða íbúgvartalatinum

Stríðið skal sameinast

Tað er sionistisk kúgingarpolitikkurin palestínarar stríðið imóti. Í hesum stríðnum eigur stórur dentur at vera lagdur á munin millum jødadóm, ið er ein religi-

ón, og sionismuna, ið umboðar imperialismuna og fremur hennara áhugamál í Palestina. Tað er tí av al stórum týðningi, at palestíniskir og jødiskir arbeiðarar sameina stríðið, so teir í felagsskapi kunnu liva í Palestina, frígjórdir av sionistisku rasismuni.

Fleiri túsund palestínarar arbeiða í ísraelska idnaðinum. Serliga er hetta innanfyri bygging og nýgerð